

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarum Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quomodo Pelagiani dictis Augustini vtuntur in testimonium sui erroris. B. C

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

tem ad hoc per donum spiritus sancti, ut quæ didicerimus esse faciēda, faciamus. Ac per hoc diuinitus nobis dari scientiam confitentur, qua ignorantia pellitur: charitatem autem negant diuinitus dari, qua piè viuitur: ut scilicet sit donum Dei scientia, quæ sine charitate inflat: & non sit donum Dei ipsa charitas, quæ ut scientia non inflat, ædificat. Destruunt etiam orationes quas facit Ecclesia, siue pro infidelibus, & doctrinæ Dei resistentibus, ut conuertantur ad Deum, siue pro fidelibus, ut augeatur Dei fides, & perseuerent in ea. Hæc quippe non ab ipso accipere, sed à seipsis homines habere contendunt, gratiam Dei qua liberamur ab impietate, dicentes secundum merita nostra dari: Paruulos etiam sine vlllo peccati originalis vinculo asserunt nasci.

*Ibid. Augu.
paulo inferi.*

Hic ponit ea quibus suum confirmant errorem, verbis Augusti contra ipsum vtentes.

Quod vero dicunt, sine gratia hominem per liberum arbitrium omnia iussa implere, huiusmodi inductionibus muniunt. Si, inquiunt, non pōt ea facere homo quæ iubentur, non est ei imputandum ad mortem, sicut tu ipse Augustinus in libro de libero arbitrio asseris. Quis, inquis, peccat in eo quod nullo modo caueri pōt? Peccatur autem. Caueri ergo pōt. Hoc testimonio Augustini Pelagius vltus est disputans aduersus eum, immo aduersus gratiam, sicut Augustinus in libro retract. illud & alia huiusmodi retractans commemorat, inquiens, in his atque huiusmodi verbis meis, quia gratia Dei commemorata nō est de qua tunc non agebatur, putāt Pelagiani suam nos tenuisse sententiā, sed frustra hoc putāt. Voluntas quippe est qua peccatur & recte viuitur, quod his verbis egimus, sed ipsa nisi de gratia liberetur, & ut vita superet adiuuetur, recte à mortali lib^o viui nō pōt. Ecce aperte determinat, ex quod sensu illa dixerit, inimicos gratiæ refellens.

*Lib. 3. ca. 18.
ad princ. in
20. 1. & libro
de natura &
gratia c. 67.
in princ.
som. 7.
Cap. 9. circa
meatum li.
1. retract.*

Aliud

*Aliud testimonium Aug. ponit, quo Pelagius pro se
vtebatur.*

C

Similiter & innitebatur Pelagius verbis Aug. Post mediū
ca. 12. 10. 6.
contra gratiam, quę in libro de duabus animabus Et li. I. retr. 15.
cap. 15. post
medium
20. 1.
dicit. Peccati, inquit, reum tenere quemquam,
quia non fecit quod facere non potuit, summę i-
niquitatis & insanix est. His auditis exiit Pela-
gius dicēs. Cur ergo paruuli & illi qui nō habēt gra-
tiam, sine qua nō possunt facere mandata diuina,
rei tenentur? Hoc autem qua occasione dixerit, in l.
retract. Pelagio respondens aperit. Id enim cōtra
Manichęos dixit, qui in homine duas naturas esse
cōtendunt, vnā bonam ex Deo, alteram malam
ex gente tenebrarum, quę nunquam bona fuit,
nec bonum velle potest: quod si esset, non videre-
tur ei imputandum esse si bonum non faceret.

Aliud quod videtur contradicere gratiæ Dei addit. D

Alibi etiam Au. dicit, quod huic gratiæ contra- In medio ca.
16. in 10m. 6.
dicere videtur qua iustificatur. Ait enim in lib. cō-
tra Adamantium Manichęi discipulum: Nisi quis-
que voluntatem suam mutauerit, bonum opera-
ri nō potest. quod in nostra potestate esse positum
Dominus docet, vbi ait, Aut facite arborem bonā,
aut fructus eius bonos, &c. Quod Augu. in retract.
non esse contra gratiam Dei quam prædicamus,
ostendit. In potestate quippe hominis est mutare Aug. in lib.
retract. 1. ca.
22. n. fine.
in melius voluntatem: sed ea potestas nulla est, ni-
si à Deo detur: de quo dictum est, Dedit eis pote-
statem filios Dei fieri. Cum enim hoc sit in pote- Ioan. 1. b.
state, quod cum volumus facimus, nihil tam in
potestate quam ipsa voluntas est: sed præpara-
tur à domino voluntas: eo ergo modo dat pote-
statem.

*Aliud testimonium eiusdem quod videtur ad-
uersum.*

E

Sic etiam intelligēdum est, quod in eodem ait,
sc. in nostra potestate esse vel inseri bonitate Dei,
vel